СИЁСАТШУНОСЛИК.
ЎЗБЕКИСТОНДА ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ НАЗАРИЯСИ ВА АМАЛИЁТИ

фанларидан

ДАСТУР

Тузувчилар: проф. Н.Т.Шодиев,

проф. С.Ҳ.Ҳасанов,
доц. Р.А.Умарова,
доц. А.Эшонқулов,
доц. С.Ўлмасов.

Тақризчилар: доц. Д. Воҳидова,
к.ўқ.В.В. Игошин,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган фан арбоби,
проф. Ҳ.Б.Бобоев,
доц. Т.Султонова,
доц. Ф.А.Бабашев.

Дастурда замонавий сиёсий жараёнлар асосида сиёсий ҳаётнинг шаклланиши, ривожланиш босқичлари ва истиқболи, жамиятнинг сиёсий ҳаёти, сиёсий тизим, Ўзбекистонда давлат қурилишининг конституциявий - ҳуқуқий асослари, сиёсий партиялар, ижтимоий ташкилотлар ва ҳаракатлар, сиёсий раҳнамо, шахснинг сиёсий ижтимоийлашуви, сиёсий маданият масалалари ўрин олган.

В программе в контексте современньхх политических процессов отражень: возникновение, этапш и перспективь развития политической жизни обгцества, политическая система, конституционно - правовью основь: государственного строительства в Узбекистане, политические партии, обгцесвеннме организации и движения, политический лидер и политичиская социализация.

In given programme modern political processes, formation, stages and perspectives of state s polital life development, political system, the basis of constitutional judicial state building in Uzbekistan; political parties, public organizatotion and movements, political leader, political socialization of a perzon, poitical cilture are considered.

Дастур Тошкент Молия институти Илмий Кенгашида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия қилинган. (25 апрель 2002 йил 9 - сонли баённома).

1. СЎЗ БОШИ

Сиёсий ҳаёт динамик ва мураккаб жараёнлар мажмуидир. Ана шу жараёнларнинг таҳлили ҳамда илмий - назарий ва амалий умумлашмаси "Сиёсатшунослик" фанининг асосий мақсади ҳисобланади.

Фаннинг тарихи, ривожланиш босқичлари ва ҳозирги мақоми яхлит муштаракликда ўрганилган ҳолда, асосий эътибор жамият сиёсий институтлари ва улар тизими, ранг - баранг таркибий тузилмаси,ташкилий - функционал фаолияти, сиёсий онг, сиёсий маданият моҳиятлари таҳлилига қаратилади. Жумладан, сиёсий режим, давлат ҳокимияти, сиёсий институтлар, турли сиёсий манфаатлар, сиёсий низолар, ташқи сиёсат, сиёсий элита, сиёсий раҳнамолик,сиёсий дунёқараш, хулқ - атвор билан боғлиқ муаммолар замонавий умумжаҳоний тизимлар,уларнинг ташкилий - институционал таркиблари ҳамда умуммуштарак мақомлари мисолида умумназарий йўсинда ўрганилади.

Ўзбекистон Республикаси сиёсий тизими ва сиёсий - институтларнинг таркибий - конституциявий мақомлари ҳамда функциялари мустақил таҳлил объектига айланади.

Мустақил Ўзбекистонда янгича сиёсий онг ва дунёқарашни, етук сиёсий маданиятни тарбиялаш ҳамда шакллантириш, сиёсий ҳаётни, давлат ва жамият қурилишини янада эркинлаштириш муаммолари дастурда махсус режавий ифодасини топган.

Фанни ўқитишнинг мақсади - сиёсат назариясининг концептуал шаклланиши ҳамда сиёсат тушунчасининг қамров доираси, сиёсий ғоя ва тамойилларнинг келиб чиқиш босқичлари, жамиятнинг сиёсий ҳаёти ва сиёсий муносабатларида рўй берадиган қонуний жараёнлар билан боғлиқ масалаларнинг таҳлилий умумлашмасидан маърифий, илмий - назарий сабоқ бериш, уларнинг сиёсий онги ва сиёсий маданиятини ўстиришдан иборат.

Вазифаси – иқтисодчи - бакалаврларга сиёсатшунослик асосларидан сабоқ бериш, сиёсий ҳаётни таҳлил қилиш услубиёти бўйича маълумот бериш, сиёсий воқеликни холисона баҳолашда зарур бўлган дунёқараш мезонини шакллантириш, сиёсатшунослик асослари бўйича амалий малакасини ошириш, сиёсий хатти - ҳаракат меъёрлари билан таништириш, турли сиёсий таълимотлар, сиёсий режалар, уларнинг ривожланиш босқичлари (жумладан, Ўзбекистонда) ни ўрганиш воситасида уларнинг юксак сиёсий онги ҳамда сиёсий маданиятини тарбиялаш, мамлакат сиёсий ҳаётида рўй берадиган турфа жараёнларга онгли фаол иштирок этиш кўникмасини шакллантириш.

Фанни ўқитишнинг назарий - методологик асослари бўлиб Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, қонунлар, И.А.Каримовнинг сиёсий таълимоти, ўтмиш мутафаккирларининг сиёсий қарашлари ва дунёнинг қадим ҳамда замонавий бой сиёсий анъаналари, тажрибалари, сабоқлари хизмат қилади.

"Сиёсатшунослик" фанини ўқитиш жараёнида талабаларга маъруза ва амалий машғулотлар ўтилади. Уларнинг билимини мустаҳкамлаш мақсадида тест вариантлари, ёзма ишлар олинади ва таянч ибораларга изоҳлар берилади.

Бошқа фанлар билан ўзаро боқлиқлиги

"Сиёсатшунослик" фани фалсафа, ҳуқуқшунослик, иқтисодиёт, тарих,Ўзбекистонндa демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти, диншунослик, мафкура, элшунослик, руҳшунослик, социология каби фан ва соҳалар билан узвий алоқадорликда ўрганилади.

Мустақиллик шарофати ўлароқ, Ўзбекистон инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, дунёвий давлатчилик орқали адолатли фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлидан дадил бормоқда. Ушбу йўл конституциявий - ҳуқуқий, назарий - методологик асосларига эга. Демократик жамият қуришнинг конституциявий - ҳуқуқий, ижтимоий - иқтисодий ва сиёсий - ғоявий негизларини мустаҳкамлаш, мукаммаллаштириш, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти тамойил ҳамда талабларига мослашиш, жамиятнинг маънавий - руҳий покланишига эришиш, давлатимизнинг демократик дунё меҳваридаги хос ва мос ўрни қонунийлигини, бир сўз билан айтганда, миллий демократик Тикланиш жараёнларини илмий - назарий ҳамда амалий тадқиқ этиш, таҳлилий умумлаштириш, Ўзбекистоннинг истиқлол ҳамда демократик тараққиёт йўлининг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш мазкур фаннинг махсус мақомини ташкил этади.

"Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти" фани инсоният демократик цивилизациясининг тарихий тажрибаларига асосланган ҳолда, республикамизнинг демократик ривожланиш йўлининг ўзига хос жиҳатлари ибратида Ўзбекистон халқининг одил фуқаролик жамияти қуриш йўлида инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этишдек конституциявий мақсади қай даражада амалий ижросинитопаётганлиги ҳақиқатини, қонуниятлари, тажрибасини илмий - назарий жиҳатдан яхлит муштаракликда тадқиқий умумлаштирилади.

Ушбу фан ижтимоий - сиёсий фанлар тизимида айнан шу мақоми билан ажралиб туради. У жамиятда мавжуд ижтимоий ҳодисалар ва воқеалар, улар

мутаносиблиги ҳамда узвийлиги билан алоқадор демократик жараёнларнинг яхлит тизимий ва таркибий муштарак мажмуидан иборат.

Тошкент молия институти «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» кафедраси Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ушбу фан билан боғлиқ ўқув дастури маъруза ҳамда амалий машғулотлар режасига «Демократик жамият қуришнинг конституциявий - ҳуқуқий асослари. Ислом Каримов - дунёвий давлат асосчиси ва назариётчиси», деб номланган махсус мавзуни киритди. Сабаб - биринчидан, демократик жамият қуриш, энг аввало, Конституцияга асосланишида. Иккинчидан, мазкур фаннинг Асосий Қонун ва Ислом Каримов сиёсий таълимоти билан боғлиқ назарий - методологик манба - асосида.

Фанни ўқитишнинг мақсади - дунёвий Ўзбекистонда демократик жамият қуриш ғояси, тарихий такомил босқичлари, истиқлол даври жараёнлари билан боғлиқ назарий - амалий муаммоларни тизимий - таҳлилий умумлаштириш орқали инсонпарвар дунёвий ҳуқуқий давлат барпо этиш негизида жамиятни қуришнинг назарий - амалий тажрибалари ва қонуниятларини очиб бериш.

Вазифаси - Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг назарий ва амалий муаммоларини Ислом Каримов сиёсий таълимоти узвийлигида диалектик яхлитликда ўрганиш орқали талабаларда янгича демократик дунёқараш, замонавий жаҳоний тафаккурга асосланган демократик сиёсий маданиятни теран таъминлаш, уларнинг назарий билимларини ошириш орқали жамият ҳаётининг барча соҳаларини демократик эркинлаштириш жараёнларига онгли фаол иштирок этиш кўникмаларини тарбиялаш ҳамда шакллантириш.

Бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги. «Сиёсатшунослик» ва «Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» ўқув фани жумладан, фалсафа, ҳуқуқшунослик, социология, иқтисод, тарих сингари ижтимоий - гуманитар фанлар билан бевосита уйғунликда ўрганилади.

Семинар машғулотлари бўйича бажариладиган ишлар минимал миқдорига талаблар (3 - бандда берилаяпти).

Аудитория машғулоти турларининг соатлар ҳажми (фоизларда) бўйича тавсиялар.

«Сиёсатшунослик» фанини ўқитишга жами – 28 соат, шу жумладан, маъузага – 16 соат, семинар машқулотларига – 12 соат, мустақил таълимга – 14 соат ажратилган.

«Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» курси бўйича аудитория машғулоти турлари соатлар бўйича қуйидагича: маърузалар - 32 соат, семинар машғулотлари - 32 соат, мустақил таълимга – 32 соат.

Талабалар билимини баҳолаш учун ўтказиладиган назорат тадбирлари миқдори (5 - бандда берилаяпти).

Компьютер, информацион ва бошқа замонавий ўқитиш технологияларини қўллаш.

Фанлар сабоғида компьютер техникаси, жумладан, видеотека - видео - кутубхона ва ЎТВдан кенг фойдаланилади.

Иш дастурларини тузишга оид услубий тавсиялар.

Услубий қўлланмалар мавжуд.

2. ФАН ДАСТУРИ

I қисм

(Сиёсатшунослик)

Сиёсатшунослик фанининг предмети, усуллари, услубиёти ва вазифалари. Сиёсатшунослик фанининг бошқа ижтимоий фанлар тизимидаги ўрни ва ўзига хослиги

"Сиёсатшунослик" тушунчасининг моҳияти. Сиёсатшунослик фанининг предмети, субъекти, ўрганиш объекти ва таркиби. Сиёсатшуносликнинг фан сифатида шаклланиши ҳамда олий ўқув юртларида ўқитилиши. Фаннинг категориялари ҳамда қонуниятлари. Сиёсатшунослик фанининг усуллари, услубиёти ва функциялари. Сиёсатнинг соҳалари.

Сиёсатшунослик фанининг бошқа ижтимоий фанлар тизимида тутган ўрни ва роли, уларнинг ўзаро алоқадорлиги ҳамда ўзига хослиги. Фуқароларнинг сиёсий онгини оширишда сиёсатшунослик фанининг роли.

Сиёсий таълимотлар тарихи ва ривожи: гносеологик асос - манбалар, босқичлар, қарашлар ва йўналишлар

Сиёсий қарашларнинг вужудга келиши. Антик дунё сиёсий таълимотлари. Афлотун, Арасту, Суқрот, Цицеронларнинг сиёсий қарашлари ва асарлари. "Авесто"да сиёсий қарашлар ва қоялар.

Шарқ ва Ғарбда ўрта асрлар ҳамда Уйғониш босқичларида сиёсий таълимотлар. Абу Наср Форобийнинг "Одил жамият" назарияси. Н.Макиавеллининг сиёсатшуносликда тутган ўрни.

Темурийлар давлати, унинг тузилишидаги асосий тамойиллар. "Темур тузуклари".

XVIII - XX асрларда Ғарбий Оврупо ва Туркистондаги сиёсий қарашлар. XX аср сиёсатининг ўзига хослиги.

Жамиятнинг сиёсий ҳаёти. Сиёсий тизим ва сиёсий режим. Сиёсий тартиботлар

Жамиятнинг сиёсий ҳаёти тушунчаси ва унинг моҳияти. Сиёсий ҳаёт тараққиётини башорат қилиш муаммолари.

Сиёсий тизим, унинг таркибий қисмлари ва вазифалари. Сиёсий тизим ва сиёсий муносабатлар. Сиёсий тизимда давлат бошқа сиёсий ташкилотларнинг роли.

Ўзбекистон жамият сиёсий тизимининг такомиллашуви.

Сиёсий режимнинг моҳияти ва унинг таснифи. Демократия, тоталитаризм ва авторитаризм. Демократиянинг механизми. Демократиянинг шакллари.

Демократиянинг замонавий моделлари. *Демократик, фуқаролик жамияти тушунчалари. И.Каримов асарларида демократик давлат қурилишининг назарий жиҳатдан асосланиши.*

Давлат сиёсий институт сифатида, давлатнинг функциялари. Иқтисодий, ижтимоий, маданий ва миллий сиёсат

Давлат, унинг моҳияти ва тарихий турлари. Давлатнинг белгилари. Давлат ҳокимияти ва унинг шакллари. Сиёсий ҳокимияти тушунчаси ва унинг тузилиши. Ҳокимиятнинг легитимлиги. Ҳокимият ва сиёсий манфаатлар.

Ҳокимиятни амалга ошириш механизми. Давлат ҳокимиятининг турлари ва шакллари. Давлатнинг функциялари. Давлатнинг иқтисодий, ижтимоий, маданий, миллий сиёсати.

Ўзбекистонда президентлик бошқарувининг жорий этилиши. Ўзбекистонда демократик ҳокимият органларининг ташкил этилиши.

Сиёсий партиялар ва ҳаракатлар, оқимлар.
Жамият ва нодавлат ташкилотлари

Сиёсий партия тушунчаси. Партия тизимлари ва уларнинг таснифи. Сиёсий партиялар ва ҳаракатлар. Сиёсий партияларнинг стратегияси ва тактикаси. Сиёсий партияларнинг функциялари.

Ўзбекистондаги сиёсий партиялар ва ҳаракатлар. Республикамизда кўппартиявийликнинг вужудга келиши.

Оммавий ахборот воситаларининг жамият ҳаётининг демократиялашувидаги ўрни. Жамият ва нодавлат ташкилотлари, уларнинг моҳияти. Республикамиздаги жамоат ва нодавлат ташкилотлари. "Камолот" ёшлар ҳаракати.

Сиёсий раҳнамо. Сиёсий элита ва унинг моҳияти

Сиёсий раҳнамо тушунчаси ва табиати. Сиёсий раҳнамо шахси ва сифатининг сиёсатдаги ўрни. Сиёсий раҳнамо таснифи. Сиёсий ҳукмрон гуруҳ ва сиёсий элита. "Элита" назарияси. Сиёсий раҳнамолик тушунчасига доир ёндашувлар. Расмий ва норасмий раҳнамо. Сиёсий раҳнамо ҳақидаги волютаристик назарияси ва уларнинг реакцион характери. Р.Такернинг сиёсий раҳнамо ҳақидаги таснифи.

Марказий Осиё тарихида сиёсий арбоблар.

Ҳозирги даврда раҳнамолик ривожланишининг янги тенденциялари.

Президент Ислом Каримовнинг сиёсий портрети.

Шахс ва сиёсат. Сиёсий ижтимоийлашув.
Сиёсий маданият

Шахс тушунчаси. Индивид ва индивидуаллик. Шахс ва сиёсат. Шахснинг сиёсий турлари.

Сиёсий ижтимоийлашув ва унинг моҳияти. Ижтимоийлашув босқичлари. Шахснинг сиёсий ижтимоийлашуви омиллари, воситалари ва усуллари. Сиёсий фаолият. Шахснинг сиёсий ҳуқуқ ва эркинликлари.

Сиёсий онг. Сиёсий маданият тушунчаси ва унинг моҳияти.

Сиёсий маданиятнинг вазифалари.

Ўзбекистон фуқароларида сиёсий онгни шакллантириш: муаммолар ва ечимлар.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Ўзбекистон Республикаси сиёсий тизими. Сиёсий ислоҳотлар ва сиёсий соҳани эркинлаштириш муаммолари. Ислом Каримовнинг сиёсий таълимоти

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси - мустақил давлатнинг ҳуқуқий пойдевори.

Ўзбекистон Республикасининг сиёсий тизими.

И.А.Каримовнинг сиёсий таълимоти, унинг назарий ва амалий моҳияти. Ўзбекистон тараққиётининг модели ва олти устувор йўналиши.

Сиёсий ислоҳотлар ва сиёсий соҳани эркинлаштириш муаммолари.

II қисм
(Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти)

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти фанининг предмети, мақсади, усуллари ҳамда услубий асос - манбалари. Фаннинг юзага келишининг ижтимоий - сиёсий эҳтиёжи ва ижтимоий фанлар билан алоқадорлиги

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти фанининг предмети, манбалари, усуллари ва услубий асослари.

Фаннинг юзага келишининг ижтимоий - сиёсий эҳтиёжи.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти фанининг бошқа ижтимоий фанлар билан алоқадорлиги.

Ўзбекистонда давлат мустақиллиги учун кураш босқичлари ва демократик миллий тикланиш жараёнлари

Мустақиллик учун кураш ғояси ва босқичлари.

Миллий Тикланиш – мустақилликнинг янги демократик сифат босқичи.

Демократик янгиланиш жараёнлари.

Ўзбекистон – демократик ҳуқуқий давлат.

Демократик жамият қуришнинг конституциявий - ҳуқуқий асослари. Ислом Каримов - дунёвий давлат асосчиси ва назариётчиси

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси - демократик жамият қуришнинг Асосий Қонуни.

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги конституциявий қонуни, Ўзбекистон Республикасининг "Референдум якунлари ҳамда давлат ҳокимиятини ташкил этишнинг асосий принциплари тўғрисида"ги Конституциявий Қонуни ва умумхалқ Референдумлари аҳамияти.

Ислом Каримов - дунёвий давлат асосчиси, назариётчиси ва амалиётчиси.

Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг конституциявий - ҳуқуқий асослари. Ислом Каримовнинг сиёсий - ҳуқуқий таълимоти.

Демократия принциплари ва Ўзбекистонда давлат ҳокимиятининг ташкил этилишининг ўзига хос хусусиятлари

Демократия принциплари ва Ўзбекистонда давлат ҳокимияти ташкил этилишининг конституциявий - ҳуқуқий асослари.

Қонун чиқарувчи ҳокимият.

Ижроия ҳокимият.

Суд ҳокимияти.

Ҳокимият бўлиниш тамойиллари ва сиёсий ҳаётнинг демократиялашуви.

Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва демократик тараққиёт йўли

Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва демократик тараққиёт йўлининг беш тамойили ҳамда уларнинг амалий самаралари.

Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг миллий - тарихий, маънавий - ахлоқий асос - манбаалари.

Ўзбекистонда жамият ривожи ва демократик цивилизация.

Давлат ва жамият тушунчалари. Мустақил Ўзбекистон Республикаси ва унинг демократик тараққиёт йўли.

Демократик ислоҳотлар. Сиёсий плюрализм ва кўппартиявийлик

Сиёсий ислоҳотлар - демократик жамият барпо этиш ва унинг ривожи асос - негизи.

Сиёсий плюрализм ва сиёсий соҳани демократик эркинлаштириш.

Демократия ва кўппартиявийлик. Ўзбекистонда сиёсий партиялар.

Демократия ва сиёсий ислоҳотлар.

Демократик жамият ва Ўзбекистонда бозор иқтисодиётига ўтиш йўли ҳамда хусусиятлари

Демократик жамиятнинг моддий негизи.

Бозор иқтисодиёти: ҳуқуқий асослар, босқичлар, хусусиятлар. Мулкдорлар синфини шакллантириш - демократия омили.

Демократия ва бозор иқтисодиёти. Бозор - иқтисодиёт демократияси

Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ғоявий - маънавий омиллари

Демократик жамият: мафкуравий ақида, маънавий - маърифий юксалиш.

Ўзбекистонда маънавий Тикланиш ва таълим соҳасидаги ислоҳотлар.

Демократия ва оммавий ахборот воситалари.

Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ғоявий - мафкуравий асослари.

Демократик жамият ва Ўзбекистонда миллий ҳамда умуминсоний қадриятлар вобасталиги.
Эътиқод эркинлиги кафолати

Миллий ва умуминсоний қадриятлар уйғунлиги - демократик цивилизация.*

Эътиқод эркинлиги - жамият демократияси мезони.

Демократик жамият ва дин.

Умуминсоний қадриятлар – демократик цивилизациянинг маънавий асоси.

Ижтимоий - сиёсий барқарорлик, миллий хавфсизлик Ўзбекистонда демократик жамият қуриш кафолати

Ижтимоий - сиёсий барқарорлик - демократик жамият қуриш кафолати. Ижтимоий сиёсат.

Ижтимоий - сиёсий барқарорликнинг шартлари ва миллатлараро муносабатлар. Демократик бағрикенглик ва миллий сиёсат.

Миллий хавфсизлик, диний экстремизм ва террорчиликка қарши кураш.

Моноэтник маданиятдан фуқаролик миллатига айланиш – демократик фуқаролик жамияти талаби.

Ўзбекистоннинг геосиёсий имкониятлари ва ташқи сиёсатининг асосий демократик тамойиллари.
Глобаллашув ва демократик цивилизация

Ўзбекистон ва жаҳон ҳамжамияти. Ўзбекистон - БМТ аъзоси.*

Ўзбекистон ташқи сиёсатининг демократик тамойиллари ва мудофаа доктринаси.

Глобаллашув шароитида Ўзбекистоннинг демократик дунёга интеграциялашуви муаммолари.

Демократик дунёга интеграциялашувнинг замонавий тамойиллари.

Ўзбекистон ва МДҲдаги демократик жараёнлар

Ўзбекистоннинг МДҲ билан икки томонлама ва кўп томонлама демократик муносабатлари.

МДҲда демократик жараёнлар ва Ўзбекистонда демократик жамият қуриш амалиёти.*

Ўзбекистон ва МДҲ ўртасидаги маданий ҳамкорлик ҳамда демократик жараёнлар узвийлиги.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш амалиёти ва минтақавий демократик жараёнлар

Минтақа давлатлари билан «Абадий дўстлик» ҳақидаги шартнома ва демократик жараёнлар.

Минтақавий ягона маданий макон, иқтисодий ҳамкорлик ва демократик қадриятлар.

«Туркистон - умумий уйимиз» ҳаракати ва «Марказий Осиё Ҳамкорлиги» (МОҲ) ташкилоти.

“Ўзбекистон – келажаги буюк давлат” миллий ғоясининг “Туркистон - умумий уйимиз” минтақавий ғояси ва “Курраи замин – умумий уйимиз” умумбашарий ғояси билан узвий мантиқий вобасталиги.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш жараёнларини эркинлаштириш

Жамиятни демократик янгилаш стратегиясининг олти устувор йўналиши мазмун - моҳияти.

Давлат ва жамият қурилиши жараёнларини эркинлаштириш муаммолари.

Суд - ҳуқуқ соҳаси ислоҳотлари ва инсон ҳуқуқ ҳамда бурчлари. Демократик матбуот ва ахборот эркинлиги.

Демократик дунё цивилизацияси тажрибаси ва Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ўзига хос хусусиятлари, муаммолари.

Демократик фуқаролик жамияти ва унинг мазмун - моҳияти

Демократик фуқаролик жамияти, унинг ҳуқуқий, иқтисодий, сиёсий ва маънавий асослари.

Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг босқичлари ва хусусиятлари. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари.

Очиқ фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат. “Кучли давлатдан - кучли фуқаролик жамияти сари” сиёсий қурилиш дастури.

Демократия ва сиёсий - ижтимоий, нодавлат, жамоат ҳамда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш институтлари: ютуқлар, муаммолар, ечимлар.

Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари

Жамиятни демократлаштириш ҳамда янгилашнинг янги сифат босқичи.*

Демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг етти устувор мақсади ҳамда вазифалари.

Инсон омили ва инсон мезони – демократик ислоҳотларнинг бош йўналиши.

Ўзбекистонда демократик янгиланишларни ислоҳий такомиллаштириш ва фуқаролик жамиятини шакллантиршнинг ҳуқуқий, иқтисодий, сиёсий ҳамда маънавий асослари (И.А.Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг IX сессиясидаги “Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари” маърузаси).

3. СЕМИНАР МАШҒУЛОТЛАРИ МАВЗУЛАРИ
II қисм
(Сиёсатшунослик)

Сиёсатшунослик фанининг предмети, таркиби, усуллари ва вазифалари ҳам бошқа ижтимоий фанлар билан муносабат

Сиёсатшунослик фанининг предмети, таркиби.*

Сиёсатшунослик фанининг категориялари ва қонуниятлари.

Сиёсатшунослик фанининг усуллари ҳамда услубиёти.

Сиёсатшунослик фанининг функциялари.

Сиёсатшунослик фанининг бошқа ижтимоий фанлар билан муносабати.

Сиёсий таълимотлар тарихи ва ривожланиш босқичлари

Антик дунё сиёсий таълимотлари. "Авесто"да сиёсий қараш ва қоялар.*

Ўрта асрларда Марказий Осиё ва Ғарбий Оврупада сиёсий таълимотларнинг ўзига хослиги.

Шарқ ва Ғабрда Уйқониш давридаги сиёсий қарашлар.

XVШ - XX асрларда сиёсий қарашларнинг ривожланиши.

Ҳозирги сиёсий жараёнлар ва сиёсий соҳани эркинлаштириш қонуниятлари

Ҳозирги сиёсий жараённинг ўзига хослиги ва умумбашарий муаммоларнинг биринчи ўринга чиқиши.*

Давлатлараро муносабатда халқаро ташкилотларнинг роли ва таъсирининг кучайиши.

Собиқ тоталитар давлатларнинг демократлашуви. Ўзбекистонда демократик давлат тизимининг барпо этилиши.

Сиёсий тизим ва сиёсий режим

Жамият сиёсий тизимининг таркиби, уларнинг хусусиятлари ва турлари. Ўзбекистоннинг сиёсий тизими.*

Сиёсий режим, унинг моҳияти ва таснифи. Демократия. Авторитаризм. Тоталитаризм.

Демократиянинг тамойиллари ва механизми. Демократиянинг шакллари. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш бош йўл.

Давлат сиёсий институт сифатида

Давлатнинг келиб чиқиши ва тарихий турлари.*

Давлатнинг бажарадиган вазифасига кўра турлари. Давлатнинг функциялари. Давлат ва ҳукумат муносабатлари.

Ўзбекистон Республикасининг давлат тузилиш шакли. Ўзбекистонда давлат фаолияти такомиллашувининг ўзига хос йўли.

Ижтимоий сиёсий ташкилотлар, ҳаракатлар ва оқимлар ҳамда уларнинг моҳияти, таснифи

Ижтимоий ташкилотлар, ҳаракатлар, оқимлар ва уларнинг моҳияти таснифи. Сиёсий ҳаракат ва оқимларнинг ижтимоий тараққиётдаги ўрни ва роли.

Сиёсий партия тушунчаси, унинг асосий белгилари, тузилиши ва вазифалари. Сиёсий партияларнинг сиёсий ҳаракатдан фарқи.*

Ўзбекистон Республикасидаги сиёсий партиялар ва уларнинг фаолияти. "Камолот" ёшлар ташкилотининг ижтимоий ҳаётдаги ўрни.

Сиёсий раҳнамо, ҳукмрон гуруҳ ва сиёсий элита, уларнинг моҳияти. Сиёсий раҳнамо, унинг хусусиятлари, таснифи.
Сиёсий раҳнамонинг вазифалари

Ҳукмрон гуруҳ, унинг моҳияти ва таснифи.

Сиёсий элитанинг ижтимоий табиати. Сиёсий элитанинг вазифалари.*

Жаҳон тарихида Амир Темурнинг ўрни ва роли.

И.А.Каримов Ўзбекистондаги осойишталик, барқарорлик ва юксалиш меъмори.

Сиёсий ижтимоийлашув. Сиёсий онг ва сиёсий маданият

Шахс ва индивид тушунчалари. Шахснинг сиёсий ҳаётда эгаллаган ўрни. Шахс сиёсатнинг индивидуаллашган субъекти сифатида.

Сиёсий ижтимоийлашув, унинг моҳияти ва босқичлари. Инсон ҳуқуқлари эркинликлари, бурчлари ва унинг кафолатлари. Сиёсий онг тушунчаси ва унинг даражалари. Сиёсий маданият ва маданий сиёсат. Сиёсий маданиятнинг вазифалари.*

Сиёсат ва ёшларни ижтимоий ҳимоялаш, унинг мақсад ва вазифалари.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси.
И.А.Каримовнинг сиёсий таълимоти

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси - демократик жамият қуришнинг асосий қонуни. Умумхалқ референдуми, унинг аҳамияти.*

Ислом Каримов - дунёвий давлат асосчиси ва назариётчиси.

Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли. "Ўзбек модели" ва тараққиётнинг устувор йўналиши.

Ҳозирги сиёсий жараёнлар ва сиёсий соҳани эркинлаштириш қонуниятлари

Ҳозирги сиёсий жараёнларнинг ўзига хос хусусиятлари.

Сиёсий соҳани эркинлаштириш муаммолари ва ечимлари.

Демократик жараёнларни эркинлаштириш давлат ривожининг устувор йўналишидир. Давлат ва жамият қурилиши жараёнларини эркинлаштиришнинг долзарб вазифалари.*

Давлатлараро муносабатларда халқаро ташкилотларнинг роли.

II қисм
(Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти)

Демократия принциплари ва Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг конституциявий - ҳуқуқий асос - манбалари

Конституция ва инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш.

Халқ ҳокимиятчилигини амалга оширишнинг вакиллик демократияси.

Конституция ва демократия кўринишлари.*

Конституция ва демократия принциплари.*

Ўзбекистон Республикасининг "Референдум якунлари ҳамда давлат ҳокимиятини ташкил этишнинг асосий принциплари тўғрисида"ги Конституциявий қонуни ва умумхалқ Референдуми (2002 йил 27 январь) натижалари.*

И.А.Каримовнинг сиёсий таълимоти ва Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг назарий - амалий концепцияси

Ислом Каримов сиёсий таълимотида демократик жамият қуриш назарияси.

Ислом Каримов - Ўзбекистонда демократик жамият қуриш амалиётчиси.* Ислом Каримов сиёсий таълимоти ва «Кучли давлатдан - кучли фуқаролик жамияти сари» сиёсий қурилиш дастури.*

Демократик жамият қуриш - Ўзбекистондаги туб ислоҳий жараёнларнинг пировард мақсади. Сиёсий партиялар, кўппартиявийлик ва демократик сиёсий маданият

Сиёсий ислоҳотлар, сиёсий соҳани эркинлаштириш - демократик жамият қуришнинг шарти.

Сиёсий партиялар ва уларнинг демократик жамият қуришдаги роли.*

Кўппартиявийлик, сиёсий плюрализм ва демократик сиёсий маданият.

Ўзбекистонда демократик ислоҳотлар ва бозор иқтисодиёти: асосий тамойиллар, ўзига хосликлар, босқичлар ҳамда вазифалар

Ўзбекистонда демократик ислоҳотлар ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг ўзига хос тамойиллари.*

Бозор иқтисодиётига ўтиш босқичлари ва мақсади.

Бозор иқтисодиётига ўтиш вазифалари ва демократик жамият қуриш муаммолари.

Ижтимоий - сиёсий барқарорлик, миллий тотувлик ва хавфсизлик - демократик жамият қуриш кафолати

Ўзбекистонда ижтимоий - сиёсий барқарорлик – демократия омили.

Миллий сиёсат, миллий тотувлик - демократия тақозоси.

Миллий хавфсизлик доктринаси ва демократик тараққиёт.*

Маънавий юксалиш - демократик жамият қуришнинг муҳим омили. Демократик жамият барпо этишнинг ғоявий - мафкуравий ақидаси

Демократик жамият қуриш - миллий - маънавий юксалишдир. Демократик жамият қуриш ғояси ва унинг мафкуравий ақидаси.

Демократик жамият қурилишида оммавий ахборот воситаларининг роли ва ўрни.*

Демократик жамият қуриш жараёнларини эркинлаштиришнинг ғоявий - мафкуравий таъминоти.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиётида илм - фан ҳамда таълимнингмавқеи

Ижтимоий - гуманитар ва табиий - фундаментал фанлар равнақи - демократик жамият қуришнинг илмий - назарий кафолати.

Бозор муносабатлари шароитида илм - фан тараққиётининг устувор йўналишлари.*

Таълим ислоҳи, таълим - тарбия, фан ва маданият бирлиги - демократик жамият қуриш омили.

Демократия ва миллий, диний қадриятлар. Эътиқод эркинлиги ва демократия

Миллий қадриятларнинг тикланиши ва умумбашарий моҳияти - демократик жамият талаби.

Диний қадриятлар ва эътиқод эркинлиги – демократия кафили.

Демократия ва инсон ҳуқуқлари.*

Ўзбекистонда демократик жамият барпо этишда умумбашарий демократик қадриятлар ва ташқи сиёсат

Демократия - умумбашарий цивилизация.

Ўзбекистоннинг геосиёсий имкониятлари ва ташқи сиёсий тамойилларининг демократик асослари.

Халқаро муносабатларнинг тури, даражаси ва ҳуқуқий - демократик асослари. Ўзбекистон ва БМТ. Ўзбекистон ва маърифий дунё.*

Ўзбекистонда демократик жараёнлар ва МДҲ.
Ўзбекистоннинг МДҲ билан икки томонлама ва кўп томонлама тенг муносабатлари

Ўзбекистоннинг МДҲ билан икки томонлама ва кўп томонлама алоқаларининг демократик асослари.

Давлатлараро иқтисодий интеграция, техникавий ва маданий ҳамкорлик.*

МДҲ мамлакатларида демократик жараёнлар ва Ўзбекистон.

Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ўзига хос хусусиятлари ва минтақавий демократик жараёнлар

“Марказий Осиё Ҳамкорлиги” (МОҲ) доирасида минтақавий икки ва кўп томонлама алоқалар ҳамда демократик жараёнлар.*

Минтақавий ягона ва иқтисодий ҳамкорлик – минтақавий демократик жараёнлар самараси.

«Туркистон - умумий уйимиз» ва «Марказий Осиё - ядро қуролидан холис» ғояларининг минтақавий демократик жараёнларга таъсири.

XXI аср бошларида демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш вазифалари

XXI аср бошларида Ўзбекистонда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш концепцияси.

Демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш – демократик жамият қуришнинг кафолати.*

Демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштиришнинг асосий принциплари.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш жараёнларини эркинлаштириш ва фуқаролик жамияти

Демократик жараёнларни эркинлаштириш - жамият ривожининг устувор йўналиши.

Давлат ва жамият қурилиши жараёнларини демократик эркинлаштириш вазифалари.*

Фуқаролик жамияти ва демократик ҳуқуқий давлат.

Демократия ва ижтимоий адолат (И.А. Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси VI сессиясида сўзлаган «Адолат - қонун устуворлигида» маърузаси асосида)

Суд - ҳуқуқ тизимини эркинлаштириш ва демократлаштириш муаммолари. *

Суд ҳокимиятининг мустақиллигини таъминлаш чора - тадбирлари. Ўзбекистон Республикасининг «Судлар тўғрисида»ги қонуни.

Ўзбекистон Республикасининг «Адвокатура тўғрисида»ги ва «Прокуратура тўғрисида»ги (янги таҳрирда) қонунлари ижроси билан боғлиқ ғоялар тизими.

Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари. (Президент И.А. Каримовнинг иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси IX сессиясидаги маърузаси асосида)

Демократик ислоҳотларнинг янги сифат босқичи дастури.

Фуқаролик жамиятининг ҳуқуқий, иқтисодий, сиёсий ва маънавий асослари.

Дастурнинг етти устувор мақсад ва вазифалари ҳамда улар ижросининг механизмлари.*

Лаборатория ишлари намунавий ўқув режада кўзда тутилмаган.

Курс (лойиҳа) ишлари намунавий ўқув режада кўзда тутилмаган.

5. ЎЗЛАШТИРИШНИНГ НАЗОРАТИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ТУРЛАРИ

I қисм

(Сиёсатшунослик)

«Сиёсатшунослик» фанига ажратилган максимал балл – 28 балл бўлиб, бундан жорий баҳолаш (Ж.Б.)га 8,4 балл, оралиқ баҳолашга (О.Б.)га 11,2 балл ва якуний баҳолаш (Я.Б.)га 8,4 балл ажратилган.

Ж.Б.да фаннинг ҳар бир мавзуси бўйича талабанинг билим даражасини ёзма ва оқзаки равишда аниқлаб борилади, тегишли баллар билан баҳоланади.

Оралиқ назорат ёзма равишда ўтказилади ва тегишли баллар билан баҳоланади.

Якуний назорат фақат ёзма равишда тегишли балл билан баҳоланади.

Ж.Б. ва О.Б.да ўқитувчи дарс давомида сўров ўтказиш, тест саволларига жавоб бериш, назорат ишларини бажариш, коллоквиум, суҳбат ва оқзаки ҳамда ёзма шакллардан ижодий фойдаланади.

II қисм

(Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти)

Фанга ажратилган максимал балл - 64 балл бўлиб, бундан жорий баҳолаш (Ж.Б.)га 22,4 балл, оралиқ баҳолашга (О.Б.)га 22,4 балл ва якуний баҳолаш (Я.Б.)га 19,2 балл ажратилган.

Ж.Б.да фаннинг ҳар бир мавзуси бўйича талабанинг билим даражасини ёзма ва оқзаки равишда аниқлаб борилади, тегишли баллар билан баҳоланади.

Оралиқ балл назоратни ёзма равишда ўтказилади ва тегишли баллар билан баҳоланади.

Якуний назорат фақат ёзма равишда тегишли балл билан баҳоланади.

Ж.Б. ва О.Б.да ўқитувчи дарс давомида сўров ўтказиш, тест саволларига жавоб бериш, назорат ишларини бажариш, коллоквиум, суҳбат ва оқзаки ҳамда ёзма шакллардан ижодий фойдаланади.

6. АДАБИЁТЛАР

Асосий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. - Т.: Ўзбекистон, 1992.
2. «Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўқрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни. – Т.: Адолат, 2003.
3. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси тўқрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қонуни. – Т.: Адолат, 2002.
4. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенат тўқрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қонуни. – Т.: Адолат, 2002.
5. «Референдум якунлари ҳамда давлат ҳокимияти ташкил этилишининг асосий принциплари тўқрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий Қонуни. – Т.: Адолат, 2002.
6. Каримов И.А. Ўзбекистон: миллий истилол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Т.1. - Т.: Ўзбекистон, 1996.
7. Каримов И.А. Бизлан озод ва обод Ватан қолсин. Т.2. - Т.: Ўзбекистон, 1996.
8. Каримов И.А. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир. Т.З. - Т.: Ўзбекистон, 1996.
9. Каримов И.А. Бунёдкорлик йўлидан. Т.4. - Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш - давр талаби. Т.5. - Т.: Ўзбекистон, 1997.
11. Каримов И.А. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлида. Т.6. - Т.: Ўзбекистон, 1998.
12. Каримов И.А. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурамиз. Т.7. - Т.: Ўзбекистон, 1999.
13. Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз. Т.8. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
14. Каримов И.А. Ватан равнақи учун ҳар биримиз масъулмиз. Т.9. - Т.: Ўзбекистон, 2001.
15. Каримов И.А. Хавфсизлик ва тинчлик учун курашмоқ керак. Т.10. – Т.: Ўзбекистон, 2002.
16. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI аср бўсақасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари. - Т.: Ўзбекистон, 1997.
17. Каримов И.А. Баркамол авлод - Ўзбекистон тараққиёт пойдевори. - Т.: Ўзбекистон, 1997.
18. Каримов И.А. Тарихий хотирасиз - келажак йўқ. - Т.: Ўзбекистон, 1998.

19. Каримов И.А. Жамиятимиз мафкураси халқни - халқ, миллатни - миллат қилишга хизмат этсин. - Т.: Ўзбекистон, 1998.
20. Каримов И.А. Маънавий юксалиш йўлида. - Т.: Ўзбекистон, 1998.
21. Каримов И.А. Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда. - Т.: Ўзбекистон, 1998.
22. Каримов И.А. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. - Т.: Ўзбекистон, 1999.
23. Каримов И.А. Жамиятни ислоҳ қилиш йўлида. - Т.: Шарқ, 1999.
24. Каримов И.А. Баркамол авлод орзуси. - Т.: Шарқ, 1999.
25. Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
26. Каримов И.А. Эгали юрт эркини бермас. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
27. Каримов И.А. Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт - пировард мақсадимиз. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
28. Каримов И.А. Адолат - қонун устуворлигида. - Т.: Ўзбекистон, 2001.
29. Каримов И.А. Иқтисодиётни эркинлаштиришга, ресурслардан самарали фойдаланиш - бизнинг асосий йўналишимиз.// Халқ сўзи, 2002 йил 15 март.
30. Каримов И.А. Раҳбар, етакчи ўзи ёниб, ўзгаларни ҳам ёндириб яшаши керак. // Халқ сўзи, 2002 йил, 22 февраль.
31. Каримов И.А. Янгиланишлар жараёни ортга қайтмайди. - Т.: Ўзбекистон, 2002.
32. Каримов И.А. Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари. – Т.: Ўзбекистон, 2002.
33. Каримов И.А. Ҳаётимизнинг, тараққиётимизнинг ҳуқуқий асоси. //Халқ сўзи, 2002 йил 6 декабрь.
34. Каримов И.А. Биз танлаган йўл – демократик тараққиёт ва маърифий дунё билан ҳамкорлик йўли.//Халқ сўзи, 2003 йил 25 апрель.
35. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг "2002 йил 27 январдаги Референдуми якунлари юзасидан қонунчилик ишларининг асосий йўналишлари тўғрисида"ги қарори. - Т.: Ўзбекистон, 2002.
36. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси раиси Э.Ҳ.Халиловнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлис еттинчи сессиясидаги Ўзбекистон Республикаси Рефендумини ўтказиш тўғрисидаги маърузаси. // Халқ сўзи, 2001 йил 11 декабрь.
37. Мустафоев Б. Халқимиз ақл - заковати ва донишмандлиги самараси. //Халқ сўзи, 2002 йил 10 декабрь.
38. Саидов А. Конституция ва фуқаролик жамияти. //Ўзбекистон овози, 2002 йил 3 декабрь.
39. Политология. Ўқув қўлланма. – Т.: “ЎАЖБНТ”, 2002.

40. Азизхонов А.Т., Мусаев О.Р., Хабибуллаева Д., Эгамбердиева У., Набиев Д., Орифхўжаев С.Т. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти. (Маърузалар матни). –Т.: 2001.

Қўшимча адабиётлар

1. Авесто. - Т.: Шарқ, 2001.
2. Ахмедов Б. Амир Темурнинг давлатни идора қилиш сиёсати.//Мулоқот, 1994 йил, 3 - 4 сонлари.
3. Ахмедов Д. Демократия – халқ ҳокимиятчилиги демак. //Халқ сўзи, 2002 йил, 20 ноябрь.
4. Айленко В.П. Архаическая Греция и Ближний Восток. - М., 1990.
5. Белов Г.А. Политология. - М.: Черо, 1998.
6. БМТнинг инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон Декларацияси. //Инсон ҳуқуқлари. Ўқув қўлланмаси. - Т.: Адолат, 1998.
7. Бобомуродов Э. Сиёсий тафаккурнинг янгиланиши.// Мулоқот, 1996 йил, 4 - сон.
8. Бойқобилов Б. Халқимиз даҳосининг тимсоли.//Халқ сўзи, 2003 йил, 8 апрель.
9. Бурлацкий Ф. Мустақиллик ва ислоҳотларнинг ўн йили. //Халқ сўзи, 2001 йил 13 сентябрь.
10. Горфункль А.Х. Философия эпохи Возрождения. - М., 1986.
11. Жумаев Р. Политическая система Республики Узбекистан: становление и развитие. - Т., 1996.
12. Жумаев Р. Сиёсий партиялар ўз ўрнига эгамиё //Мулоқот, 1997 йил, 4 - сон.
13. Иброҳимов О. Мустақиллик ва кадрлар сиёсати. //Мулоқот, 1997, ¹4.
14. Йўлдошев К. Шахс ва жамият маънавий бирлиги. //Мулоқот,1996 йил, 5 - сон.
15. Левитин Л, Карлайл Д. Ислом Каримов янги Ўзбекистон Президенти. - Т.: Ўзбекистон, 1997.
16. Левитин Л. На историческом повороте. Критические заметки сторонника Ислама Каримова. - Т.: Вагриус, 2001.
17. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар. - Т.: Ўзбекистон, 2000.
18. Миллий давлатчилик, истиқлол мафкураси ва ҳуқуқий маданият тўғрисида. - Т.: ИИВ Академияси, 1999.
19. Мишин В. Вожди ХХ века: Ислам Каримов. - М.: 1997.
20. Муҳиддинова Ф. Референдум - демократиянинг зоҳир бўлиши.//Халқ сўзи, 2002 йил 20 февраль.
21. Отамуродов С. ва бошқ. Политология. - Т.: Ўзбекистон, 1999.
22. Политология. Маърузалар матни. - Т., 2000.

23. Политология. Курс лекций, (под. ред. Краснова А.) - М., 1999.
24. Политология. Практикум по курсу. - М.: Гардарики, 1999.
25. Рамазонов И., Мўминов Э. Политология. - Т.: Адолат, 1997.
26. Соғлом авлод - бизнинг келажагимиз. - Т.: Ибн Сино номидаги нашриёт, 2000.
27. Степанова М. Партиялар фаолияти жонланадимиё// Моҳият, 2003 йил 28 февраль.
28. Халқ, миллий мафкура ва зиёли масъулияти.//Тафаккур, 1999 йил, 2 - сон.
29. Шодиев Н. Национальная идея: как это видится в Узбекистане. //Труд, 23 июня 2000 г.
30. Шарифхўжаев М., Шодиев Н. Не хлебом единьм... Об идеологической доктрине Узбекистана. // Труд, 28 октября 2000 г.
31. Шарифхўжаев М. Годы, равные векам. //Труд, 21 августа 2001 г.
32. Шарифхўжаев М. За мир надо бороться. //Труд, 20 октярбя 2001 г.
33. Шарифхўжаев М. и др. Сила - в справедливости. //Труд, 28 сентября 2001 г.
34. Шарифхўжаев М. Идеология - объединяющий флаг нации, общества, государства. //Труд, 11 декабря 2001 г.
35. Шарифхўжаев М. Позиция, понятная всем. //Труд, 29 января 2002 г.
36. Шарифхўжаев М. Новьй этап обновления. //Труд, 16 марта 2002г.
37. Шарифхўжаев М. Императив времени.//Труд, 11 июня 2002г.
38. Шарифхўжаев М. Становление открытого гражданского общества в Узбекистане. - Т.: Мир экономики и права, 2002.
39. Шарифхўжаев М. Ўзбекистон: янги ғоялар, янги ютуқлар. – Т.: Шарқ, 2002.
40. Шарифхўжаев М. Годы, равные векам. – Т.: ТФИ, 2002.
41. Шодиев Н.Т., Алимасов В. Гражданское общество – стратегическая цель Узбекистана. //Правда Востока, 23 августа 2002 г.
42. Ўзбекистон ва АҚШ - стратегик ҳамкорлик.// Халқ сўзи, 2002 йил 16 март.
43. Қалтис саволларга холис жавоблар. (Дин ва дунёвий муаммоларга доир) //Тафаккур, 1999 йил, 3 - сон.